

Zápis z 1. zasedání
pracovní skupiny „Životní prostředí“
při Regionální stálé konferenci pro území Kraje Vysočina
konaného dne 15. 6. 2015 od 14:00 hod.
v zasedací místnosti KrÚ Kraje Vysočina B – 3.16, Jihlava

Přítomní členové pracovní skupiny:

1. Zdeněk Chlád	5. Martin Kamarád
2. Ing. Eva Horná	6. Ivan Hořínek
3. Bc. Jiří Hodinka	7. Ing. Zbyněk Bouda
4. Ing. Květuše Hejátková	8. Ing. Richard Horký

Přítomní hosté:

1. Jan Pavlas (Státní fond životního prostředí)	3. Ing. Jan Joneš (KrÚ Kraje Vysočina, OŽPZ)
2. Mgr. Jaroslav Mikyna (KrÚ Kraje Vysočina, OŽPZ)	4. Mgr. Tereza Chloupková (Magistrát města Jihlavy)

Přítomní zástupci sekretariátu RSK:

1. doc. RNDr. Iveta Fryšová, Ph.D.	2. Ing. Lenka Matoušková
------------------------------------	--------------------------

Program:

1. Přivítání
2. Vysvětlení činnosti pracovní skupiny
3. Představení Operačního programu Životní prostředí 2014 – 2020 (host Jan Pavlas, Státní fond životního prostředí)
4. Kotlíkové dotace v Kraji Vysočina
5. Informace o připravovaných projektech Kraje Vysočina
6. Integrované nástroje v oblasti životního prostředí

1. Přivítání

Zdeněk Chlád, předseda pracovní skupiny „Životní prostředí“ při Regionální stálé konferenci pro území Kraje Vysočina (dále jen „pracovní skupina“), přivítal přítomné a oficiálně tak zahájil 1. zasedání pracovní skupiny. S ohledem na to, že se pracovní skupina schází poprvé, vyzval přítomné, aby stručně představili sebe a organizaci, kterou zastupují. Z. Chlád dále představil program jednání a požádal přítomné členy pracovní skupiny o jeho schválení.

Usnesení č. 01/01/2015/PS ŽP

**Pracovní skupina „Životní prostředí“
schvaluje**

navržený program jednání.

Usnesení bylo přijato 9 hlasy (0 se nezdržel, 0 proti)

2. Vysvětlení činnosti pracovní skupiny

Iveta Fryšová dle prezentace okomentovala kontext založení pracovní skupiny a její předpokládané úkoly.

V programovém období 2014 – 2020 nejsou, na rozdíl od období předchozího, alokovány finanční prostředky do území formou regionálních operačních programů (ROP) či globálních grantů, z nichž by subjekty v regionu mohly čerpat dle svých potřeb (s výjimkou tzv. integrovaných nástrojů). Z toho důvodu zastřešující územní partneři prosadili zřízení tzv. regionálních stálých konferencí, které by na bázi partnerství měly prosazovat potřeby partnerů v území směrem k řídicím orgánům operačních programů.

Hlavním nástrojem tohoto jsou tzv. regionální akční plány (RAP), jež zahrnují typové oblasti, které je nutno v rámci území řešit. RAP obsahují 3 typy aktivit: (1) aktivity mající oporu ve specifických cílech operačních programů a spadající pod územní dimenzi, (2) aktivity navázané na specifické cíle operačních programů, ale nespádající pod územní dimenzi a (3) potřeby partnerů v území bez opory v operačních programech (např. cestovní ruch).

Klíčovým úkolem RSK je tedy na základě partnerství určovat priority v území a dávat podněty na Národní stálou konferenci, která by měla komunikovat s řídicími orgány OP a touto cestou ovlivňovat nastavení výzev jednotlivých OP.

RSK pro území Kraje Vysočina je složena z 18 členů – zástupců orgánů veřejné správy, hospodářských a sociálních partnerů a subjektů zastupujících občanskou společnost. Dle Statutu a Jednacího řádu RSK mohou při RSK pracovat tzv. odborné tematické pracovní skupiny. V rámci Kraje Vysočina bylo rozhodnuto při RSK ustavit celkem 6 pracovních skupin:

- Školství, vysoké školy, vzdělávání, výzkum a vývoj
- Doprava a životní prostředí
- Životní prostředí
- Zdravotnictví a sociální oblast
- Veřejná správa a IT
- Cestovní ruch

Členové RSK následně doporučili konkrétní odborníky, kteří by měli v pracovních skupinách působit, RSK jejich nominace odsouhlasila a odborníci byli osloveni, zda nominaci přijímají a mají zájem se na činnosti příslušné pracovní skupiny podílet.

Pracovní skupiny by v rámci své činnosti měly zejména rozpracovávat dané téma, doporučovat za dané téma priority pro čerpání prostředků z operačních programů, navrhnout vhodná seskupení projektů (tzv. integrace projektů), vyhodnocovat relevanci projektových záměrů v rámci RAP vůči příslušným operačním programům a navrhnout vhodná doplnění RAP o další projektové záměry k řešení potřeb regionu.

Závěrem prezentace I. Fryšová shrnula aktuální složení pracovní skupiny „Životní prostředí“ a upřesnila, že po formální stránce se její činnost řídí Jednacím řádem RSK.

Usnesení č. 02/01/2015/PS ŽP

Pracovní skupina „Životní prostředí“ bere na vědomí

vysvětlení činnosti pracovní skupiny „Životní prostředí“ při Regionální stálé konferenci pro území Kraje Vysočina.

Usnesení bylo přijato 9 hlasy (0 se nezdržel, 0 proti)

3. Představení Operačního programu Životní prostředí 2014 – 2020

Zástupce Státního fondu životního prostředí ČR (SFŽP ČR) Jan Pavlas pohovořil o zaměření a prioritách Operačního programu Životní prostředí 2014 – 2020 (dle prezentace) a rozdílech oproti předchozímu programovému období (zejména přečíslování prioritních os, snížení alokace, výše podpory, nový elektronický systém pro podávání žádostí a administraci projektů).

Zbyněk Bouda vznesl dotaz, jakým způsobem může pracovní skupina při RSK ovlivnit podobu výzev v rámci operačních programů.

Iveta Fryšová reagovala, že garantem RSK je MMR ČR, které nyní pořádá pravidelná setkání zástupců všech regionálních stálých konferencí s řídicími orgány OP. Záměrem je, aby zástupci RSK prostřednictvím této platformy vznášeli k řídicím orgánům podněty, na jaké potřeby v území by se připravované výzvy měly soustřeďovat. Nemělo by se tedy stát, že budou podpořeny projekty bez opory ve strategických dokumentech.

Jiří Hodinka se zeptal, do jaké míry je funkční nový elektronický systém k podávání žádostí a jak bude probíhat administrace příloh žádostí. Zda bude nutno řešit konverzi originálních listinných dokumentů, která by neúměrně zvýšila náklady na podávání žádostí.

J. Pavlas odpověděl, že v situaci, kdy neprobíhá žádná výzva a nejsou nastaveny všechny parametry, lze reálnou funkčnost systému jen obtížně hodnotit.

I. Fryšová doplnila, že stejný dotaz zazněl při posledním jednání RSK dne 26. 5. 2015. Dle vyjádření zástupců MMR ČR a MŠMT ČR, kteří byli hosty na tomto jednání, lze předpokládat, že systém bude mít problémy při rozjezdu, a všichni žadatelé mají zpočátku očekávat větší či menší potíže. I. Fryšová zároveň upozornila, že nefunkčnost systému není možné dopustit, neboť kterýkoli žadatel by mohl napadnout řídicí orgán za diskriminaci při nemožnosti podání projektu způsobené nefunkčností systému a došlo by k ohrožení alokace na celou výzvu.

Další připomínkou, která byla na RSK k zástupcům MMR ČR vznesena, směřovala k nedostatečné kapacitě seminářů k seznámení s novým systémem. I. Fryšová položila dotaz, zda – v návaznosti na jednání Monitorovacího výboru OPŽP dne 19. 6. 2015 a očekávané spuštění prvních výzev – SFŽP ČR zamýšlí uspořádat vlastní semináře, kde by žadatele výslovně upozornil na potenciálně problematické záležitosti a případné nefunkčnosti konkrétně ve vztahu k podávání žádostí do OP ŽP.

J. Pavlas reagoval, že zahajování nových akcí a výzev je zpravidla doprovázeno systémem přednášek a prezentací. Systém je nový a neustále ve vývoji. Žadatelé v regionu mají v případě jakýchkoli dotazů možnost obrátit se na regionální zastoupení SFŽP ČR.

Usnesení č. 03/01/2015/PS ŽP

Pracovní skupina „Životní prostředí“

bere na vědomí

informace o Operačním programu Životní prostředí 2014 – 2020;

doporučuje

Regionální stálé konferenci pro území Kraje Vysočina písemně oslovit řídicí orgán Operačního programu Životní prostředí 2014 – 2020 s doporučením uspořádat pro žadatele semináře k seznámení s novým elektronickým systémem pro podávání projektů.

Usnesení bylo přijato 9 hlasy (0 se nezdržel, 0 proti)

4. Kotlíkové dotace v Kraji Vysočina

Zdeněk Chlád dle prezentace představil problematiku tzv. kotlíkových dotací (specifický cíl 2.1 OP ŽP) v Kraji Vysočina.

Jedná se o dotace na výměnu kotlů na tuhá paliva, které bude kraj poskytovat konečným uživatelům – domácnostem prostřednictvím grantového schématu. Předběžně se počítá s alokací grantového schématu ve výši cca 239 mil. Kč a půjde o dosud největší dotační titul v dějinách kraje jak z hlediska objemu finančních prostředků, tak z hlediska počtu podaných žádostí. Předpokladem jsou 3 grantová schémata vždy na 2 roky, se závazkem vyměnit každé 2 roky 2 300 kotlů. Aby mohlo být grantové schéma kvalitně nastaveno, je nyní zapotřebí zjistit absorpční kapacitu v regionu. V současné době je na oficiálních internetových stránkách Kraje Vysočina spuštěn on-line dotazník, který zjišťuje zájem o výměnu kotlů v regionu, s žádostí o spolupráci v této oblasti byli osloveni i starostové všech obcí a na podporu zvýšení informovanosti je plánována též široká mediální kampaň.

Po zjištění absorpční kapacity, do konce září 2015, podá Kraj Vysočina projekt grantového schématu na SFŽP ČR a první výzva pro koncové žadatele bude vyhlášena na konci roku 2015, případně v 1. čtvrtletí 2016. Z hlediska uznatelnosti výdajů nezíská koncový příjemce podporu na projekt, který již byl fyzicky ukončen nebo plně proveden před předložením žádosti o podporu. Zástupci kraje jsou si vědomi, že zpětné proplacení by mohlo napomoci zvýšit absorpční kapacitu, otázkou však zůstává, zda by takoví příjemci byli schopni splnit všechny technické požadavky, neboť ty dosud s konečnou platností nejsou známy a stále se tvoří.

Maximální způsobilé výdaje na projekt budou činit 150 000 Kč. Výše dotace bude max. 75 % v závislosti na typu nového kotle, resp. tepelného čerpadla, s korekcí 5 %, pokud nový kotel bude na uhlí, a naopak s 5 % zvýhodněním, půjde-li o kotel kombinovaný. Podíl dotace bude možné ještě navýšit v případě, že má příjemce bydliště v rámci vybraných preferovaných území. Mapu preferovaných území vytvořil SFŽP, v Kraji Vysočina se jedná o oblast Velkého Meziříčí, Třebíče, Humpolce a Pelhřimova. Uvažuje se též, že by konečným příjemcům mohl přispívat i Kraj Vysočina ze svého rozpočtu dalšími 5 %; toto ještě bude předmětem dalších jednání.

Richard Horký by podpořil možnost zpětného proplácení dotace žadatelům v případě, že vyměněný kotel splní emisní kritéria stanovená výzvou. Bude-li zpětné proplácení umožněno, mělo by to zaznít i v informační kampani.

Zbyněk Bouda se zeptal, zda existuje výklad, co je zdroj na tuhá paliva, tj. co se má nahrazovat. Iveta Fryšová uvedla, že první informace k tomuto existuje, nemůže však být před oficiálním schválením na Monitorovacím výboru OP ŽP předávána dál. Podmínkou bude, že majitel musí starý kotel zlikvidovat.

Z. Bouda reagoval, že to, jaké kotle bude možné měnit, bude pro kraj kritickým parametrem.

I. Fryšová doplnila, že dle stanoviska MŽP ČR by pro žadatele mělo být výhodnější realizovat výměnu kotle s využitím kotlíkové dotace než samostatně zakoupit nový kotel. Česká republika se zavázala k výměně 80 000 kotlů za 6 let v celkové hodnotě 9 mld. Kč. Nebude však spuštěna kontinuální výzva, nýbrž grantová schémata, a případně bude možné přelokovat dotace mezi kraji na základě průběžného vyhodnocování čerpání. Bude záležet, jak budou jednotlivé regiony čerpat, proto i probíhají mediální kampaně, aby se zjistil zájem ze strany žadatelů. Zatím MŽP ČR tvrdí, že případné neplnění indikátorů v rámci grantových schémat nebude sankcionovat.

Zdeněk Chlád dodal, že další z proměnných, které ovlivní absorpční kapacitu, bude nastavení finančních toků, tj. zda budou žadatelé muset vše sami předfinancovat z vlastních zdrojů či zda budou ze strany měst a obcí vytvořeny podpůrné finanční nástroje.

I. Fryšová zdůraznila, že záměrem kraje je nastavit tento dotační titul tak, aby byl pro koncové žadatele co nejpřijatelnější a nejatraktivnější. Pokud to MŽP ČR umožní a odsouhlasí v rámci nastavení grantového schématu, kraj se v rámci administrace bude snažit proplatit dotaci v době splatnosti faktury tak, aby nemusel být projekt příjemcem předfinancován v plné výši.

R. Horký položil dotaz, zda výzva podpoří i předávací stanice tam, kde je energie vyráběna z obnovitelných zdrojů, za podmínky zrušení stávajícího kotle na neobnovitelné zdroje.

I. Fryšová sdělila, že grantové schéma pro kraj je primárně určeno na výměnu kotle či pořízení tepelného čerpadla, podle toho budou nastaveny indikátory. Možnost rozšíření podporovaných opatření ve výzvě bude nutno ověřit přímo u řídicího orgánu OP ŽP a bude záležet na jeho stanovisku.

Usnesení č. 04/01/2015/PS ŽP

Pracovní skupina „Životní prostředí“

bere na vědomí

informace o kotlíkových dotacích v Kraji Vysočina;

navrhuje

Regionální stálé konferenci pro území Kraje Vysočina doporučit Kraji Vysočina podpořit konečné příjemce kotlíkových dotací v regionu poskytnutím dotace na kotlíkové dotace v rámci grantového schématu;

doporučuje

Regionální stálé konferenci pro území Kraje Vysočina ověřit u řídicího orgánu Operačního programu Životní prostředí 2014 – 2020, zda lze rozšířit výčet podporovaných opatření u kotlíkových dotací o možnost výměny zdroje tepla na pevná paliva za výměníkovou domovní předávací stanici pro využití tepla z rozvodů soustavy centrálního zásobování teplem, ve které je využíván pro výrobu dodávkového tepla obnovitelný zdroj energie.

Usnesení bylo přijato 9 hlasy (0 se nezdržel, 0 proti)

5. Informace o připravovaných projektech Kraje Vysočina

Jan Joneš podal informaci o projektech, které Kraj Vysočina připravuje k předložení do budoucích výzev Operačního programu Životní prostředí 2014 – 2020. Jedná se o 2 typy projektů, a to projekty revitalizace zeleně a projekty na posílení biodiverzity, v celkovém finančním objemu realizačních nákladů až 60 mil. Kč.

Projekty revitalizace zeleně cílí především na obnovu a úpravu zelených ploch v areálech parků, zejména v příspěvkových organizacích zřizovaných krajem, a zlepšování kvality prostředí v sídlech. Projekty na posílení biodiverzity pak směřují do chráněných území, kde je nutno realizovat řadu asanačních zásahů k řešení vážnějších, dlouhodobějších a finančně náročnějších problémů, jako revitalizace vodních toků, opravy malých vodních nádrží, protierozní ochrana apod.

V současné době je vyčleněno cca 750 000 Kč na projektovou přípravu, kdy u řady projektových záměrů jsou či budou zahájeny přípravné kroky: architektonické studie, vyčíslení realizačních nákladů, odhad procenta uznatelných nákladů v rámci operačního programu, projednání s vlastníky dotčených nemovitostí.

Jiří Hodinka komentoval situaci MAS, kdy na Vysočině MAS pokrývají téměř celé území kraje a všechny jejich strategie počítají s projekty výsadby či revitalizace zeleně v extravilánech i intravilánech obcí. Upozornil, že příslušný specifický cíl 4.4 OP ŽP, zaměřený na zlepšování kvality prostředí v sídlech, vylučuje z podpory žadatele z řad obcí do 500 obyvatel, tj. v kontextu značné sídelní roztříštěnosti v Kraji Vysočina tak v tomto specifickém cíli nemůže samostatně žádat o podporu až 80 % obcí.

Usnesení č. 05/01/2015/PS ŽP

Pracovní skupina „Životní prostředí“

bere na vědomí

informace o připravovaných projektech Kraje Vysočina v oblasti revitalizace zeleně a posílení biodiverzity;

doporučuje

Regionální stálé konferenci pro území Kraje Vysočina navrhnout řídicímu orgánu Operačního programu Životní prostředí 2014 – 2020 úpravu specifických podmínek čerpání pro specifický cíl 4.4 tak, aby byla umožněna realizace projektů i v sídlech pod 500 obyvatel formou např. integrovaných projektů.

Usnesení bylo přijato 9 hlasy (0 se nezdržel, 0 proti)

6. Integrované nástroje v oblasti životního prostředí

Iveta Fryšová úvodem upřesnila, že v programovém období 2014 – 2020 se setkáváme se 3 typy integrovaných nástrojů: tzv. integrovanými územními investicemi (ITI) pro sídelní aglomerace nad 400 000 obyvatel, tzv. integrovanými plány rozvoje území (IPRÚ) a tzv. komunitně vedeným místním rozvojem (CLLD). Výhodou integrovaných nástrojů je, že jejich nositelé jednají s řídicími orgány operačních programů o svých prioritách, a záleží na daném řídicím orgánu, zda těmto prioritám vyčlení finanční prostředky v rámci konkrétního integrovaného nástroje. Pokud nevyčlení, mohou být priority realizovány samostatně individuálními projekty, avšak ve volné soutěži s ostatními žadateli v rámci celé ČR.

Tereza Chloupková navázala, že pokračují přípravy IPRÚ pro Jihlavskou sídelní aglomeraci. IPRÚ počítá i s opatřeními pro oblast životního prostředí, která vyplynula z předcházejících analýz, stanovisko řídicího orgánu OP ŽP je však zamítavé a tato opatření tedy budou realizována nezávisle na IPRÚ.

Jiří Hodinka shrnul typy aktivit, které nyní MAS v Kraji Vysočina řeší či zamýšlejí řešit ve vazbě na životní prostředí, jedná se zejména o výsadbu a revitalizaci zeleně, nakládání s odpady, problematiku energetických úspor a modernizaci zdrojů energie.

Zdeněk Chlád upozornil na podmínku, že MAS mají povinnost na každých 200 000 EUR dotace vytvořit 1 nové pracovní místo minimálně na 3 roky. Je otázkou, kdo z žadatelů bude ochoten se k tomu zavázat.

Usnesení č. 06/01/2015/PS ŽP

Pracovní skupina „Životní prostředí“ bere na vědomí

informaci o integrovaných nástrojích v oblasti životního prostředí v Kraji Vysočina.

Usnesení bylo přijato 9 hlasy (0 se nezdržel, 0 proti)

7. Závěr

Zdeněk Chlád poděkoval přítomným za aktivní účast a zajímavé podněty a v 16:30 ukončil 1. jednání pracovní skupiny „Životní prostředí“ při RSK.

Příští zasedání pracovní skupiny proběhne pravděpodobně v září 2015, resp. dle potřeby v závislosti na vývoj výzev OP ŽP. Pozvánka bude členům pracovní skupiny zaslána nejpozději 10 pracovních dnů před konáním zasedání.

Přílohy zápisu:

- prezenční listina
- prezentace k bodům jednání č. 2, 3, 4

Zdeněk Chlád

předseda pracovní skupiny „Životní prostředí“ při Regionální stálé konferenci pro území Kraje Vysočina

Zpracovala a zapsala: Ing. Lenka Matoušková dne 17. 6. 2015

Za věcnou správnost: doc. RNDr. Iveta Fryšová, Ph.D.